

Lofoten Avløserlag
Storeidøya 87
8370 Leknes

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.	Doknr.
Mottatt 23 NOV 2014	
Saksbehandler	
Kopier	Avskrift

Leknes 26.11.2014

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Vedrørende høring av ny forskrift om tilskot til avløysing ved sykdom og fødsel m.v.

Lofoten Avløserlag (LAL) viser til departementet sitt høringsbrev av 17. oktober 2014 hvor frist for merknader er sett til 1. desember 2014.

Generelt så vil vi påpeke at flere av de endringene som er foreslått ikke vil føre til ei forenkling av ordninga, lette arbeidet i forvaltninga eller til betre velferdsordninger for bonden. Det er dessverre gjort lite eller ingen konsekvensutredning, som ligg til grunn for endringsforslaga. Vi er redd for at et resultat av de foreslåtte endringene innenfor velferdsordningene i landbruket er med på å gjøre dyrevelferden dårligere.

Lofoten Avløserlag vil påpeke følgende forhold :

Ordninga må ikke endres slik at en går bort fra et arbeidsgiver-/ arbeidstakerforhold, og åpne opp for kjøp av tjenester frå andre.

Ordninga vil svekkes ved at søker ikke kan velge å overføre tilskuttet til avløserlag/-ring.

I ny forskrift ønsker en å gjøre ordninga mer fleksibel ved å gå vekk frå kravet om at det bare er lønnsutgifter til eigen tilsett avløyser, landbruksvikar eller avløyser tilsatt i avløserlag/-ring som gir rett på tilskudd. Det gis åpning for kjøp av avløsertjenester frå andre så lenge tjenesten blir knytta til jordbruksforetaket sin drift. Det er bare dersom foretaket lønner selv at det blir stilt krav om et arbeidsgiver/arbeidstakerforhold.

Lofoten Avløserlag mene den foreslåtte endringen vil:

1. Føre til svekket beredskap og dårligere tilgang på kvalifisert arbeidskraft

Avløsarlagene har i dag en plikt til å stille med kvalifisert arbeidskraft ved sykdom og kriser, uavhengig av om bonden er medlem i avløsarlaget eller ikke. 240 årsverk blir dekket av landbruksvikarordninga og 350-400 årsverk utenom. For å kunne stille denne beredskapen er avløsarlagene avhengig av tilgang på kvalifisert arbeidskraft.

For å sikre tilgang på kvalifisert arbeidskraft har landbruket valgt å organisere seg i avløsarlag. Denne organisasjonsforma har ved god personalbehandling, ordna lønns- og arbeidsvilkår, kursing og etter- og videreutdanning bygd opp avløsarlaget til den status det har i dag. Vi er redd for at den spesialiserte kompetansen blir svekka ved å åpne opp for kjøp fra andre.

Velfungerende velferdsordninger er ei forutsetning for et landbruk over heile landet. Erfaringer viser at dette er et viktig moment for både rekruttering til næringa, og for at bonden skal bli værende i næringa. Sjansen for å få fri, ta seg ferie og ikke minst ha tilgang til hjelp ved sykdom og kriser, er viktige faktorer for trivsel som bonde og for dyrevelferden.

2. Omgåing av regelverk

Fakturerbare tjenester skal knytte seg til jordbruksforetaket si drift, men det er opp til den enkelte å bestemme hva dette er. Det blir heller ikke stilt noen krav til et arbeidsgiver-/arbeidstakerforhold som i dag. Vi er ikke redd for konkurranse fra seriøse aktører, men frykter at selvstendig næringsdrivende organisert i frå utlandet vil omgå minstelønnstabell som er allmenngjort for jordbruk og gartneri.

Ordninga blir svekket ved at søker ikke kan velge å overføre tilskottet til avløserlag/-ring.

I tillegg til forslag i høring om ny forskrift om produksjon- og avlørsartilskudd ønsker departementet å ta vekk valget den enkelte brukar/medlem har til å overføre refusjonsmidlene til avløserlag/-ring. Argumentasjonen er at det er prinsipielt uheldig å betale ut tilskudd til en utenforstående juridisk tredje person. Argumentet er direkte feil. Dette er ei refusjonsordning og ikke en tilskuddsordning, og avviker dermed frå andre ordninger. Dermed er det heller ikke noe i vege for at transport av beløp til utbetaling kan gjøre det samme.

Dette er i dag en frivillig ordning der nær 100 % av medlemmene i lag vel å overføre refusjonen til laget.

For den enkelte brukere blir det fort store utgifter å forskottene ved sjukdomsavløsning. Vi ser eksempel der kostnadene fort kommer opp i kr. 60.000,- pr. mnd. Når vi samtidig vet at enkelte kommuner og NAV har lang behandlingstid, kan det fort ta 3 - 6 mnd før utgifter vert refundert. Mange lag forskutterer i dag utgiftene for medlemmene inntil de blir refundert. Med svak likviditet i laga vil en ikke kunne fortsette med dette. Vi er redd for at dårlig likviditet fører til at bonden ikke ser seg råd til å leie hjelp under sjukdom, med dyretragedier som ytterste konsekvens

Andre kommentarer

Tilskudd ved sjukdom og tilskudd ved ferie/fritid bør være i same forskrift, som i dag. Begge ordninger er ei refusjonsordning og ikke direktetilskott.

Det er positivt at det er gjort justeringer for å oppdatere forskrifta i forhold til gjeldende regelverk og retningslinjer.

Krav til næringsinntekt på minimum ½ G må hentast frå de to siste godkjente ligningsår.

Nye brukere må slippe krav om å søke dispensasjon frå næringsinntekt, då de uansett ikke kan syne til næringsinntekt frå før de starta som brukere.

I dag er det ingen avkorting for sykepengar ved tilskudd ved dødsfall. Denne teksten er utelatt i ny forskrift, selv om det i departementet sine merknader står at dette er en videreføring av nåværende § 10.

En bør samle mest mulig av reglene i forskrift for å beholde oversikten. Dette gjeld og utmåling av refusjonen.

Lønnsinntekt og inntekt/sjukepengar frå anna næring bør ikke trekkast frå før utbetaling av refusjon, då det i utgangspunktet er jordbruksnæringa som er grunnlag for refusjonen.

I dag er søknadsfrist 3 måneder etter siste dag som gjev rett til tilskudd. I forslag til ny forskrift er søknadsfrist 3 måneder etter dagen avløsingent fant sted, selv om det i merknader til forskrift er brukt annen formulering. Dette bør korrigeres slik at det stemmer med formuleringa som er nytta i dag.

Med hilsen

Jan Gunnar Eilertsen
Styreleder

Gustav A Karlsen
Daglig leder